

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 16Csp/8/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7217200987
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kotus
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2018:7217200987.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II, sudcom JUDr. Vladimírom Kotosom, v právnej veci žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpený advokátom Jánom Šoltésom, Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanému B. X. V., nar. XX.XX.XXXX, J. XXXX/XX, Q., v konaní o zaplatenie 630,02 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 519 eur istiny s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne od 20.3.2014 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi na účet právneho zástupcu žalobcu trovy konania vo výške 64,74 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 19.1.2017 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu 630,02 eur istiny s úrokmi z omeškania vo výške 85,25% ročne od 20.3.2014 do zaplatenia a aby mu nahradil trovy konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 3.10.2013 žalobca so žalovaným uzavrel zmluvu o pôžičke č. 20523043, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému pôžičku na sumu 692,76 eur. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 12 mesačných splátkach v sume po 57,73 eur. Do dňa vyhotovenia žaloby žalovaný uhradil sumu 80 eur. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé splátky riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca dňa 25.1.2014 žalovaného vyzval k úhrade dlžných splátok a upozornil ho na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Ku dňu 19.3.2014 úver zosplatnil.

3. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril, pričom súd dodáva, že žaloba spolu s prílohami ako aj procesnými poučeniami súdu bola žalovanému doručená v súlade s ustanovením § 116 ods. 2 v spojení s ustanovením § 106 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku.

4. V priebehu konania došlo k postúpeniu pohľadávky, preto súd uznesením zo dňa 18.10.2017, č. k. 16Csp/8/2017-39, pripustil zmenu účastníka konania a na miesto žalobcu Consumer Finance Holding, a.s, vstúpila do konania spoločnosť Intrum Justitia Slovakia s.r.o., po zmene obchodného mena Intrum Slovakia s.r.o.

5. Podľa § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku pojednávanie nie je potrebné nariaďovať, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

6. Keďže v danom prípade boli splnené podmienky predpokladané § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku, vec bola rozhodnutá bez verejného pojednania veci.

7. V súlade s § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku súd na úradnej tabuli a webovej stránke súdu dňa 18.6.2018 oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku a bola teda dodržaná tam predpokladaná 5 - dňová lehota.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dokladmi, zmluvou o pôžičke, zmluvnými podmienkami, predžalobnou upomienkou, doručenkou, prehľadom splátok a úhrad, priemernými úrokovými mierami z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny podľa Národnej banky Slovenska a zistil tento skutkový stav veci:

9. Právny vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu („ďalej len žalobca“) a žalovaným vznikol na základe uzatvorenej zmluvy o poskytnutí pôžičky č. 3109800976 zo dňa 3.10.2013, podľa ktorej žalobca poskytol žalovanému pôžičku vo výške 519 eur, ktorú sa žalovaný zaviazal splatiť v 12 mesačných splátkach po 57,73 eur, s akontáciou 80 eur, fixnou ročnou úrokovou sadzbou 74,50%, RPMN vo výške 74,50%, konečnou splatnosťou 10/2014. Celková čiastka pôžičky činila 692,76 eur. Podľa predloženého prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že žalovaný uhradil akontáciu 80 eur.

10. Dňa 21.5.2014 žalobca vyzval žalovaného na úhradu dlžných omeškaných splátok vo výške 184,73 eur, v opačnom prípade dôjde k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti.

11. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

12. Podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

13. Nakoľko zmluva o poskytnutí pôžičky bola uzavretá medzi žalobcom, ktorý konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a žalovaným v postavení spotrebiteľa, súd posudzoval skúmaný zmluvný vzťah ako spotrebiteľskú zmluvu. Ak teda konal žalobca v rámci svojej obchodnej, respektíve podnikateľskej činnosti, uvedená zmluva má povahu spotrebiteľskej zmluvy v zmysle Občianskeho zákonníka a do tohto zmluvného vzťahu sa premietne i zákon z.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách.

14. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

16. Podľa § 52 ods. 3,4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

18. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

19. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

20. Podľa § 1 ods. 2 z. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

21. Podľa § 9 ods. 1 z. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

22. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

23. Súd mal jednoznačne za preukázané, že strany konania uzavreli dňa 3.10.2013 zmluvu o pôžičke vo výške 519 eur, ktorú sa žalovaný zaviazal splácať v 12 mesačných splátkach vo výške 57,73 eur, s akontáciou 80 eur, ročnou úrokovou sadzbou 74,50% a hodnotou RPMN vo výške 74,50%. Celková čiastka k úhrade bez akontácie bola 692,76 eur.

24. Súd preskúmal dohodnuté úroky z úveru a zistil, že tieto sú v hrubom rozpore s dobrými mravmi, nakoľko podľa zverejnených priemerných úrokových sadziieb (na webovom sídle Národnej banky Slovenska), poskytnutých pre spotrebiteľské úvery v rozhodujúcom období (t.j. ku dňu 3.10.2013, kedy bola uzavretá úverová zmluva) v kategórii Nové obchody - domácnosti, pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou 1-5 rokov činila úroková sadzba hodnotu 11,45% ročne. V zmluve bola dohodnutá ročná úroková sadzba 74,50%, čo je zjavne v rozpore s dobrými mravmi.

25. Dobré mravy patria medzi všeobecné uznávané zásady konania, na ktoré je povinný súd zo svojej úradnej moci prihliadať, či tieto boli v jednotlivých právnych vzťahoch medzi účastníkmi konania dodržané, a pokiaľ tomu tak nie je, zabrániť aby slabšia zmluvná strana - v tomto prípade spotrebiteľ, bola pred takýmito praktikami zo strany veriteľov ochránená. Dobré mravy predstavujú pojem, ktorý nie je presne zákonom definovaný, ale môžeme ho považovať za súhrn takých etických hodnôt, ktoré sú všeobecné uznávané a ktoré sú určitou etickou a morálnou vodiacou linkou pri vzniku, zmene alebo zániku právnych vzťahov v demokratickej spoločnosti.

26. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

27. Krajský súd v Prešove v právnej veci sp. zn. 3Co/114/2014, v ktorom sa vyjadril aj k výške zmluvných úrokov a dôvodil, že: „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôraznil, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“

28. Úroková miera dohodnutá medzi stranami konania prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko v čase poskytnutia úveru priemerná výška úroku za novoposkytnuté spotrebiteľské úvery činila výšku 11,45 % a dohodnutá úroková miera medzi stranami konania činila výšku 74,5%, čo je viacnásobok obvyklej úrokovej miery poskytovanej finančnými inštitúciami v rozhodujúcom období. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú. Pokiaľ sú úroky neplatné, nemožno ich ďalej moderovať a poskytnutá pôžička je z uvedeného dôvodu bezúročná a bez poplatkov.

29. Podľa zmluvy bola žalovanému poskytnutá pôžička vo výške 519 eur a žalovaný z požičanej sumy neuhradil žiadnu splátku. Keďže súd považuje pôžičku za bezúročnú a bez poplatkov, žalobcovi vznikol nárok len na vrátenie istiny požičanej sumy. Preto súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 519 eur. V prevyšujúcej uplatnenej časti istiny je žaloba neopodstatnená.

30. Žalobca súdu predložil dôkazy o tom, že žalovaného vyzval na úhradu dlžných splátok s upozornením na možnosť zosplatnenia celého úveru. Podľa prehľadu splátok a úhrad k zosplatneniu v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka a v súlade s čl. 12 ods. 12.4 zmluvy o poskytnutí najľahšej pôžičky došlo dňa 19.3.2014.

31. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka k ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

32. Výška úrokov z omeškania vyplýva z nar. vlády č. 87/95 Z.z. v znení neskorších právnych úprav účinného od 1.2.2013 je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Žalovaný sa dostal do omeškania deň nasledujúci po zosplatnení úveru.

33. Žalobcovi tak vznikol nárok na zaplatenie istiny 519 eur a úrokov z omeškania vo výške 5,25% ročne od 20.3.2014 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

34. Pre pomerné rozdelenie trov konania je rozhodujúci pomer úspechu a neúspechu v uplatnenej istine. Pri pomernom rozdelení trov konania súd vychádzal z uplatneného práva žalobcu vo výške 630,02 eur a sumy 519 eur. Žalobca bol teda neúspešný v časti 110,02 eur (17,63 %), ktorá suma predstavuje úspech žalovaného. Pomer úspechu žalobcu vo výške 82,37% ku 17,63 % úspechu žalovaného, vytvára tak právo na priznanie náhrady trov konania žalobcovi proti žalovanému vo výške 64,7 %.

35. V zmysle postupu podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Košice II v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia v zmysle ust. § 362 ods. 1 C.s.p. v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 C.s.p. - ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.)

Ak žalovaná dobrovoľne nesplní svoju povinnosť uvedenú vo výrokovej časti tohto rozsudku, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.